

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320201109
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6320201109.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci starostlivosti o maloletého R. N., narodeného XX. XX. XXXX, bytom u otca, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dieťa otca R. N., narodeného XX. XX. XXXX, bytom U., N. XX a matky Z. A., narodenej XX. XX. XXXX, bytom U., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 9P/1/2020-17 zo dňa 08. 06. 2020, takto

rozhodol:

I. Uznesenie Okresného súdu Brezno č. k. 9P/1/2020-17 zo dňa 08. 06. 2020 m e n í tak, že návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením Okresný súd Brezno (ďalej tiež „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvostupňový súd“) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým nariadil maloletému R. N., narodenému XX. XX. XXXX a jeho otcovi R. N., narodenému XX. XX. XXXX, povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Valaská v nevyhnutnom potrebnom rozsahu s tým, že výchovné opatrenie sa začne vykonávať dňom právoplatnosti uznesenia o neodkladnom opatrení. Zároveň okresný súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil maloletému R. N., narodenému XX. XX. XXXX a jeho otcovi R. N., narodenému XX. XX. XXXX, povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu v zmysle § 37 ods. 2, písm. d) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) v Centre pre deti a rodiny Valaská v nevyhnutne potrebnom rozsahu, pričom výchovné opatrenie by sa malo začať vykonávať dňom právoplatnosti uznesenia o neodkladnom opatrení.

3. V návrhu navrhovateľ uviedol, že rodičia maloletého v súčasnosti neobývajú spoločnú domácnosť, pretože matka maloletého sa t.č. nachádza na neznámom mieste. Rodina obýva murovaný dvojpodlažný dom, z ktorého užíva len kuchyňu a jednu izbu na prvom podlaží. Maloletý je žiakom 3. ročníka v Základnej škole s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, Brezno. V správe školy zo dňa 07.02.2020, škola uviedla, že jeho správanie nie je v súlade so školským poriadkom - cez prestávky fyzicky napáda spolužiakov, ukazuje gestá, kamarátov v triede nemá. Spolužiaci sa s ním snažili spriatelíť, čo skončilo nadávkou alebo úderom zo strany maloletého. So zákonným zástupcom maloletého sa komunikovať nedá - so školou, s triednou učiteľkou nespupracuje, na ZRPŠ nechodí, do žiackej knižky píše nevhodné a urážajúce odkazy, preškráva známky, verbálne napáda triednu učiteľku i rodičov; obviňuje spolužiakov maloletého z ubližovania, brania a skrývania pomôcok na základe

nepravdy. Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rodine maloletého vykonáva opatrenia sústavne od januára 2018, ktoré sú zamerané na obmedzenie resp. zmiernenie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický, fyzický a sociálny vývin mal. dieťaťa. S otcom mal. J. je od začiatku problematická komunikácia. K. boli opakovane vedení a motivovaní k zlepšeniu komunikácie so školou a inými inštitúciami. Do súčinnosti bolo zapojené aj Mesto Brezno, ktoré uvádza, že komunikácia s otcom maloletého je problematická, otec sa riešeniu problémov vyhýba, v komunikácii nehovorí k veci, vracia sa do minulosti. ÚPSVaR otca maloletého opakovane oslovil aj kvôli spolupráci s Akreditovaným subjektom Familiam, o.z., ktorý sa v rámci Priorít 2020 venuje výchovným problémom maloletých, ktorú opakovane odmietol. Na základe vyššie uvedeného navrhovateľ dospel k záveru, že otec maloletého sa javí ako nespokojný a komunikácia s ním je veľmi zložitá. Navrhovateľ považuje uloženie povinnosti maloletému R. a jeho otcovi podrobiť sa sociálnemu poradenstvu v zmysle § 37 ods. 2, písm. d) Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v Centre pre deti a rodiny Valaská v rozsahu max. 60 hodín za opatrenie, ktoré je v najlepšíšom záujme maloletého.

4. Prvostupňový súd vec posúdil podľa § 2 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa § 324 ods. 3 CSP, podľa § 325 ods. 1, 2 CSP, podľa § 329 ods. 1, 2 a 3 CSP. Na vec tiež aplikoval § 360 ods. 1 CMP, § 367 ods. 2, 3 a 4 CMP. Citoval čl. 5 Zákona o rodine a § 37 ods. 2 Zákona o rodine.

5. Prvostupňový súd konštatoval, že účelom neodkladných opatrení je rýchla, avšak dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, prípadne ešte nevykonateľného alebo možného rozhodnutia. Vydanie neodkladného opatrenia však predpokladá aspoň osvedčenie práva, resp. osvedčenie ohrozenia tohto práva a tiež, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Povinnosťou súdu je pri vydávaní neodkladného opatrenia skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu, t.j. či je naliehavá potreba nariadiť takéto opatrenie.

6. Prvostupňový súd uviedol, že sa oboznámil s obsahom návrhu a listinnými dôkazmi a dospel k záveru, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Maloletý sa ocitol v takejto situácii, ktorá ohrozuje jeho psychický a sociálny vývin a preto je potrebné v záujme dieťaťa dočasne upraviť jeho pomery. Mal. dieťa fyzicky napáda spolužiakov, nadáva, má ťažkosti nájsť si kamarátov medzi rovesníkmi. Jeho otec vo vzťahu s týmito prejavmi správania nespokojuje so školou ani s navrhovateľom, správa sa neadekvátne, odbornú pomoc pri riešení správania a vývinu maloletého opakovane odmietol. Matka maloletého sa v súčasnosti nachádza na neznámom mieste.

7. Súd prvej inštancie považoval psycho-sociálny vývin maloletého za narušený do takej miery, že maloletému dieťaťu a jeho otcovi uložil povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu v nevyhnutne potrebnom rozsahu, v závislosti od posúdenia výsledkov realizácie tohto výchovného opatrenia spôsobilými osobami uskutočňujúcimi toto poradenstvo.

8. O trovách konania prvostupňový súd rozhodol aplikujúc § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak

9. Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa (ďalej tiež „odvolateľ“). V podanom odvolaní uviedol, že odvolanie podáva „proti návrhu, ktorý sa nezakladá na pravde, ale na krivom obvinení, ohováraní, psychickom ohrozovaní zdravia života“. Otec maloletého dieťaťa požiadal, aby bolo predvolané aj maloleté dieťa.

10. Vyjadrenie k podanému odvolaniu otca nebolo podané ani zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, ani zo strany matky maloletého dieťaťa.

11. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

12. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho zrušenie.

13. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie nie je správne.

14. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

16. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

18. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti o maloletého vyplýva, že súd pri ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej a obmedzí sa len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom vždy je potrebné prihliadnuť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru, a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania.

19. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že návrh navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno na nariadenie ním navrhovaného neodkladného opatrenia, nie je dôvodný, nakoľko takéto rozhodnutie nie je za momentálneho stavu naliehavé.

20. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, ako navrhovateľ navrhovaného neodkladného opatrenia, vo svojom návrhu neuviedol prečo sa domáha rýchleho a pružného riešenia situácie, ktorá trvá už dlhodobo, pričom navrhovateľ sa odvoláva na správu zo školy zo dňa 07. 02. 2020, ale žiadne aktuálne skutočnosti neuvádza. Navrhovateľ síce v návrhu uvádza, že v rodine maloletého vykonáva opatrenia sústavne od januára 2018. Že opatrenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sú zamerané na obmedzenie, resp. zmiernenie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický, fyzický a sociálny vývin maloletého dieťaťa. Že s otcom maloletého je od začiatku problematická komunikácia. Že maloletý i jeho otec boli opakovane vedení a motivovaní k zlepšeniu komunikácie so školou a inými inštitúciami. Že do súčinnosti bolo zapojené aj Mesto Brezno, ktoré uvádza, že komunikácia s otcom maloletého je problematická a že otec sa riešeniu problémov vyhýba, v komunikácii nehovorí k veci, vracia sa do minulosti. Úrad však vôbec vo svojom návrhu neuvádza či využil svoju kompetenciu danú mu ust. § 12 zák. č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že navrhovateľ ako orgán sociálnej ochrany detí a sociálnej kurately má možnosť podľa § 12 zák. č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately vydať rozhodnutie, ktorým by sám rozhodol o uložení výchovných opatrení. Či tak už navrhovateľ v minulosti urobil, resp. z akého dôvodu on sám takéto rozhodnutie nevydal, vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súdom neuvádza.

21. Odvolací súd na základe uvedeného dospel k záveru, že pokiaľ navrhovateľ neodkladného opatrenia, t. j. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, ako orgán sociálnej ochrany detí a sociálnej kurately, má možnosť sám rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia (§ 12 zák. č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately), nie je potrebné aby o uložení výchovného opatrenia rozhodol súd, a to neodkladným opatrením, zvlášť za situácie keď navrhovateľ navrhuje nariadiť neodkladné opatrenie spočívajúce v nariadení maloletému R. N., narodenému XX. XX. XXXX a jeho otcovi R. N., narodenému OXX.T. XXXX, povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu v O. pre deti a rodiny Valaská, teda výchovné opatrenie.

22. Neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že navrhovateľ neodkladného opatrenia Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno v ten istý deň (02. 06. 2020) podal na Okresný súd Brezno takmer totožný návrh týkajúci sa maloletého dieťaťa s tým rozdielom, že v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 8P/97/2020 súd návrh navrhovateľa posúdil ako podnet a uznesením č. k. 8P/97/2020-10 zo dňa 03. 06. 2020 rozhodol, že nezačína ex offo konanie o podnete navrhovateľa, ktorým navrhovateľ navrhoval nariadiť neodkladné opatrenie spočívajúce v absolvovaní pedopsychiatrického vyšetrenia a následného rediagnostického vyšetrenia v Súkromnom centre špeciálno-pedagogického poradenstva v Poltári. Tento postup navrhovateľa nemožno považovať za nič iné len, že navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno pristupuje k riešeniu situácie týkajúcej sa maloletého príliš alibisticky, a možno povedať, že sa vyhýba vydaniu rozhodnutia, na ktoré ho oprávňuje ust. § 12 zák. č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele postupujúc v súlade so známym „nech rozhodne súd“.

23. Odvolací súd preto podľa § 388 CSP zmenil odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

24. Pretože odvolací súd zmenil odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu, rozhodol zároveň aj o trovách konania aplikujúc § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).